

Retouradres Antwoordnummer 3061, 8000 WB Zwolle

Dhr. B. van 't Wout, Minister van Economische Zaken en
Klimaat
Mevr. K. Ollongren, Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

Datum 29 januari 2021
Betreft Wetsvoorstel wijziging Tijdelijke Wet Groningen
in verband met de versterking (35 603)

Referentienummer
IMG/Bestuur/2021/019

Geachte mevrouw Ollongren en heer Van 't Wout,

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking (35 603) wordt op 10 februari 2021 door de Tweede Kamer plenair behandeld. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) acht het wenselijk een aantal wezenlijke elementen van het voorstel te markeren.

Duurzaam schadeherstel

Het wetsvoorstel verankert de procedure voor de versterking van gebouwen, maar raakt ook op een aantal punten de taak van het Instituut Mijnbouwschade Groningen doordat het een scherpe scheiding aanbrengt tussen de taken van NCG en het IMG. Uitgangspunt blijft dat het IMG slechts bevoegd is voor zover de mijnbouwschade herleidbaar is tot de civielrechtelijke aansprakelijkheid van NAM. Het IMG vergoedt mijnbouwschade op basis van herstel van de schade in de oude toestand. In de praktijk betekent dat dat er een reële kans is dat bij een volgende beving de bewoner die zijn schade heeft hersteld met nieuwe schade wordt geconfronteerd, met alle lasten die de afwikkeling daarvan weer meebrengt. Andere bewoners herstellen de schade niet meer omdat ze terugkeer van de schade bij een nieuwe beving vrezen of omdat zij de beslissing over de versterking afwachten. Het IMG vindt dit een maatschappelijk niet te verantwoorden uitkomst. In het verslag hebben verschillende fracties gevraagd waarom geen ruimere herstelmethode gericht op aardbevingsbestendigheid mogelijk wordt gemaakt (zie Kamerstukken II 35 603, p. 7-9 en 22). Ook in zijn reactie aan de Kamer van 22 januari jl. bepleit het Groninger Gasberaad een schadeherstel op een manier die zoveel mogelijk preventief werkt ("Te veel, te weinig, te laat" p. 4, 8-9).

De oplossing zou zijn dat het IMG meer afwegingsruimte wordt gegeven om in daarvoor in aanmerking komende situaties de schade meer duurzaam te herstellen. Een dergelijke bepaling zou in een nieuw lid 10 van artikel 2 kunnen luiden:

"Naast de schade als bedoeld in artikel 184 van boek 6 van het Burgerlijk Wetboek kan het IMG aan verzoeker een in redelijkheid te bepalen tegemoetkoming in geld of in natura toekennen voor iedere redelijke maatregel die nodig is om te bewerkstelligen dat de schade waarvoor vergoeding wordt toegekend, duurzaam kan worden hersteld. Aan de toekenning van deze tegemoetkoming kan het IMG voorwaarden verbinden.

Toelichting op de wijziging:

Het is wenselijk dat het IMG ook maatregelen kan nemen die een meer duurzame herstelmethode mogelijk maken. Gebleken is dat de eisen die artikel 6:184 BW nu stelt, met een koppeling aan de

[schadedoormijnbouw.nl](http://www.schadedoormijnbouw.nl)

civielrechtelijke aansprakelijkheid van de exploitant en een garantie dat nieuwe schade wordt beperkt of voorkomen, te vaak onvoldoende grondslag is voor duurzaam herstel. Duurzaam herstellen betekent niet dat de woning na het herstel tegen iedere aardbeving of andere bodembeweging bestand is; het gaat erom dat de schade niet terugkeert bij de eerste de beste lichte beving. De bepaling spreekt van "redelijke maatregelen". De proportionaliteit van de maatregelen is van belang: wie een schadevergoeding krijgt voor krimpscheuren kan niet verwachten dat hij een tegemoetkoming krijgt voor een kostbaar herstel van de fundering, terwijl het gebrek aan de fundering niet mijnbouw gerelateerd is. In de formulering "in redelijkheid te bepalen tegemoetkoming" komt tot uitdrukking dat niet steeds de volledige kosten van de redelijke maatregelen behoeven te worden vergoed. De hoogte van de tegemoetkoming hangt af van de concrete omstandigheden van het geval, zoals de financiële positie van de aanvrager, de mogelijkheid om een bouwsubsidie te krijgen uit het bestuursakkoord of anderszins en, ten slotte, de proportionaliteit. "

Verhouding tot de versterking

Het voorgestelde artikel 2 lid 9 bepaalt dat IMG niet bevoegd is om maatregelen te treffen of vergoedingen uit te keren, voor zover het de versterking van gebouwen betreft waarop hoofdstuk 5 van toepassing is. De bepaling is een reactie op een uitspraak van het Hof Arnhem-Leeuwarden. Het Hof oordeelde dat de op grond van de NPR 9998 te treffen maatregelen in beginsel redelijke maatregelen zijn in de zin van artikel 6:184 BW. Het voorgestelde artikel 9 lid 2 houdt in dat IMG geen vergoeding mag toekennen of maatregelen mag nemen als het gevolg is dat de woning aan de veiligheidsnormen voldoet. Gevolg van deze bepaling zal zijn dat IMG eerst de schade aan de woning herstelt (of daarvoor een vergoeding toekent) en dat vervolgens NCG maatregelen moet nemen om de woning aan de Meijdam-norm te laten voldoen. De bewoner staat dus voor de keuze twee keer een deskundige en een aannemer over de vloer te laten komen of in een onveilig huis te blijven wonen tot hij schadeherstel en versterking in één keer kan laten uitvoeren. Daarbij zij aangetekend dat tot nu niet van een probleem is gebleken omdat IMG maatregelen heeft genomen of vergoed die mede leiden tot een veilige woning. Het voorgestelde artikel creëert bovendien onduidelijkheid. Mag het IMG bijvoorbeeld nog langer de vergoeding van de kosten van sloop en nieuwbouw toekennen als dit in een bepaald geval de meest passende wijze van schadevergoeding is? Nieuwbouw impliceert versterking, maar het kan toch niet de bedoeling zijn dat daarom de juiste wijze van schadevergoeding niet kan plaatsvinden? De bepaling kan beter worden geschrapt aangezien in het geheel niet is gebleken waarom deze nodig zou zijn en zij bovendien tot ongewenste complicaties leidt.

Ingrijpen in de taakuitoefening van het IMG

Het IMG maakt zich voorts ernstig zorgen over de in artikel 9 lid 3 opgenomen grondslag voor een ministeriele regeling die regels kan geven over de afstemming van taken van NCG en IMG. Het IMG is een semi-rechterlijk orgaan dat onafhankelijk van de ministers uitvoering moet kunnen geven aan zijn wettelijke taakopdracht. Dat is nodig voor het vertrouwen dat de Groningers in het IMG moeten kunnen stellen. De bevoegdheid van de ministers staat haaks op het huidige artikel 9 van de Tijdelijke wet Groningen. Daarin is bepaald dat de minister geen beleidsregels over de taakuitoefening van het IMG kan geven. In de toelichting op artikel 9 heeft de minister gesteld dat het "in het belang van de vervulling van zijn semi-rechterlijke taak door het IMG niet wenselijk is dat de minister een bevoegdheid heeft om invloed uit te oefenen of in te grijpen op de besluitvorming van het IMG in individuele gevallen of om beleidsregels vast te stellen met betrekking tot de taakuitoefening door het IMG" (Kamerstukken II 35 250, 3). Het IMG acht het van belang dat regels over de taakuitoefening door het IMG tot stand komen via een zorgvuldige, openbare procedure met toetsing door de Raad van State en de beide Kamers. Het IMG suggereert de volgende wijziging:

"Artikel 3, negende lid, komt te luiden:

9. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het IMG de uitvoering van de versterking op grond van hoofdstuk 5 en de vergoeding van schade op grond van hoofdstuk 2 op

elkaar afstemmen. De voordracht voor een krachtens dit lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is voorgelegd.

Toelichting op de wijziging: Dit lid stelt zeker dat regels die ingrijpen in de taakuitoefening van beide organisaties slechts met parlementaire betrokkenheid worden vastgesteld. Met name de semi-rechterlijke taak van het IMG verdraagt zich niet met de bevoegdheid van de minister via beleidsregels in te grijpen in de taakuitoefening door het IMG (zie het huidige artikel 9).”

Voorstel van het Gasberaad voor een amendement

Ik vraag tenslotte aandacht voor het voorstel voor een amendement van het Groninger Gasberaad in zijn genoemde reactie over de mogelijkheid van meer duurzaam herstel (zie het amendement 4x1), p. 10-11). Het voorstel scheidt een nieuwe procesgang die moet uitmonden in een plan van aanpak van IMG en NCG voor versterking en schadeherstel. Zoals het Groninger Gasberaad aangeeft betreft het een uitgebreid amendement waarin een groot aantal artikelen uit het wetsvoorstel moet worden aangepast of herschreven. Ik denk dat het goed zou zijn als IMG en NCG de gelegenheid wordt geboden de uitvoeringsconsequenties van het voorstel in kaart te brengen, zodat de Kamer de uitkomst daarvan kan betrekken bij haar beraadslaging.

Een afschrift van deze brief verstuur ik aan de leden van de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat gelet op de behandeling van het wetsvoorstel versterken in de Tweede Kamer op 10 februari a.s.

Desgewenst ben ik tot nadere toelichting op het voorgaande bereid.

Met vriendelijke groet,

S.C.J.J. (Bas) Kortmann

Voorzitter Bestuur Instituut Mijnbouwschade Groningen